

[Forsvarsministeren.]

hensigt er utvivlsom, uden nærmere ordre imødegås med alle til rådighed stående midler“.

og så kommer der en parentes, som jeg i ånden kan forestille mig må være formet af afdøde minister P. Munch:

„Dog under fornøden hensyntagen til de foreliggende omstændigheder“.

Det vil altså sige, at man ved denne forholdsordre har tilladt sig at stille de militære chefer overfor en afgørelse af, hvorvidt de tror, situationen er alvorlig eller ikke. Hvis der er en, der mener, at omstændighederne taler for, at man skal gribe til våben med alle til rådighed stående midler, så på med vanten, medens den anden kan sige: det synes jeg ikke; de foreliggende omstændigheder vidner for mig om, at jeg skal holde op. Da jeg talte om disse ting før, havde jeg dette i erindringen, og jeg må sige, at en forholdsordre af denne karakter er det i hvert fald ikke muligt at udstede i dag uden en dødelig fare for landets sikkerhed.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg synes, forsvarsministeren skulle holde op med at stå og spille idiotseksogtres fra folketingets talerstol, for det er jo det, han gør. Han forsøger stadigvæk at give en anden udlægning af den mest farlige passus i forholdsordren end den, der på nogen måde kan gives. Der tales ikke om falske ordrer, men om, at enhver ordre, der udgives i kompetente myndigheders navn, skal betragtes som falsk. Men dernæst siger ministeren mere tydeligt end før, at forholdsordren er tidsbegrænset, den tager sigte på et pludseligt overfald og kun de nærmeste dage efter et sådant. Det er urigtigt. Jeg står her med forholdsordren i lovtidende A. 1951 nr. 47. Den er udkommet den 27. september. Overskriften lyder:

„Anordning om forholdsordre for det militære forsvar ved angreb på landet og under krig.“

Forholdsordren gælder, så længe der er krig, og den er formet således, at skulle det under krigens forløb anses for fornødt af de ansvarlige myndigheder, konge, regering o.s.v., at udstede en anden forholdsordre, vil en sådan ikke kunne få indflydelse, fordi der står i denne forholdsordre, at enhver ordre, der under krig udgives af konge, regering o. s. v., og som er stridende mod denne forholdsordre, er falsk eller skal betragtes som falsk.

Må jeg derefter sige et enkelt ord til indenrigsministeren. Han har glemt i sin diskussion med det ærede medlem hr. Kjeld-

gaard Iversen at fortælle os, hvilke andre lande der bygger bunkers af samme art og i samme omfang som Danmark, ja, hvilke lande der overhovedet bygger bunkers. Og hvis den højtærede minister ikke kan fortælle om noget land, der bygger bunkers, som Danmark gør det, skylder han svar på spørgsmålet om, hvorfor de ikke gør det, og han skylder også svar på, hvorfor Danmark gør det, når man i andre lande ikke anser det for nødvendigt.

Endelig en bemærkning til det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, som har gentaget, at det er østblokken, som er skyld i, at vi har tilsluttet os Atlantblokken, og han erklærer og betoner gang på gang, at det er begivenhederne i Tjecoslovakiet i foråret 1948, der var skyld i det. Det ærede medlem har så sent som 13. november 1948 ifølge „Social-Demokraten“ sagt, at han kan ikke se nogen dansk eller nordisk opgave i at foretage skridt, der kan øge spændingsforholdet mellem øst og vest. Må jeg tillade mig at spørge, hvordan det kan være, at det ærede medlem, som i november 1948 havde den opfattelse, nu kan påstå, at det var begivenhederne i februar 1948, der fik ham til at ændre mening?

(Kort bemærkning).

Jørgen Jørgensen (Lejre): Den højtærede forsvarsministers tale var jo en snakken udenom, en søforklaring. Ministeren opfordrer til at læse i sammenhæng, hvad han har skrevet. Det var en noget farlig opfordring. Den norske forholdsordre siger jo det, som ministeren ville have skrevet i sin, men han skrev noget andet. Ethvert forsøg på at bortforklare, at den danske forholdsordre aldeles uforbeholdent forlanger, at det er enhver afdeling, der kommer i kamp, forbudt at rette sig efter ordrer fra den lovlige regering og rigsdag, vil falde til jorden. Ministeren vil ikke være i stand til overfor nogen saglig vurdering at fastholde den forklaring, han har givet, og derfor tror jeg, den højtærede minister skal indstille sig på — og det skulle han have gjort lidt før —, at forholdsordren ikke kan blive stående i den form, den har.

Den højtærede minister ville ikke tage afstand — forstod jeg — fra referatet fra Aarhus. Den højtærede minister gav også dér en søforklaring om, at man ikke i en given situation skulle kunne vælte ansvaret fra sig. Er det en sigtelse mod de ministre, der havde ansvaret den 9. april, så sig det hellere? Ellers vil jeg sige, at jeg betragter det som en uforskamethed overfor denne rigsdag, hvis ministeren ikke tager bestemt afstand fra